**To:** (10)(2e)@minvws.nl'[(10)(2e)@minvws.nl]; (10)(2e)@minvws.nl'[(10)(2e)@minvws.nl]
**From:** (10)(2e), (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
**Sent:** Wed 6/3/2020 3:32:38 PM
**Subject:** FW: REACTIES UITERLIJK 3 JUNI: Consultatie ontwerpwetsvoorstelTijdelijke wet maatregelen covid-19
**Received:** Wed 6/3/2020 3:33:00 PM

In aanvulling op eerder gestuurde mail in de bijlage de hoofdpunten .toegevoegd.

Met vriendelijke groet,
(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)

Nederlands Jeugdinstituut

**Nederlands Jeugdinstituut**
Catharijnesingel 47
Postbus 19221
3501 DE Utrecht

**T** (030) (10)(2e) / 06 (10)(2e)
**E** (10)(2e)@nji.nl
www.nji.nl

Werkdagen: (10)(2e)

---

**Van:** (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>
**Verzonden:** woensdag 3 juni 2020 14:10
**Aan:** (10)(2e)) (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e), (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>
**CC:** (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>
**Onderwerp:** RE: REACTIES UITERLIJK 3 JUNI: Consultatie ontwerpwetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen covid-19

En nog een paar aanvullingen in groen ((10)(2e) en (10)(2e) hebben al veel genoemd):

(10)(2e)

---

**Van:** (10)(2e)) (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>
**Verzonden:** woensdag 3 juni 2020 12:26
**Aan:** (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e), (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>
**CC:** (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@nji.nl>
**Onderwerp:** RE: REACTIES UITERLIJK 3 JUNI: Consultatie ontwerpwetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen covid-19

Dag allen,
Ik heb in de reactie van (10)(2e) hieronder ook mijn overpeinzingen opgenomen (in het blauw).

De wettekst zelf is algemeen en regelt eigenlijk de zaken die we de afgelopen tijd aan den lijve hebben ondervonden. Spannend vind ik daarin dit artikel:
Artikel 58f [Veilige afstand]
1. Het is verboden zich buiten de woning op te houden zonder tot andere personen een veilige afstand te houden.
Dit is een algemeen, maar vergaand verbod.
De verbijzonderingen of uitzonderingen worden vervolgens geregeld in ministeriele regelingen (hoeveel afstand is veilig, voor wie geldt dit niet, voor welke plekken geldt dit wel of niet etc.).

Wat ik mooi vind om terug te zien is dat er expliciet aandacht is in paragraaf 3 voor sectorspecifieke bepalingen. Veel van de door ons besproken contexten (zorginstellingen, personenvervoer, onderwijsinstellingen, kinderopvang, kinderen in kwetsbare omstandigheden) worden genoemd en er zijn bij ministeriele regeling ook uitzonderingen mogelijk op basis van leeftijd (zoals we nu zien voor kinderen onder de 12 jaar).

In die verbijzonderingen of uitzonderingen zit mijn zorg.
Wat in de wettekst niet naar voren komt, is hoe of op welke grond afwegingen gemaakt worden en of daar inspraak aan te pas komt. De ministeriele regeling wordt hier steeds genoemd en eea wordt voorgelegd aan de ministerraad. De inspraak van experts, professionals of burgers (ook kinderen, jongeren) hierin zie ik niet genoemd.

- Zouden de uitzonderingen er anders uitzien als we kinderen, jongeren, ouders, professionals en experts vanuit economie, werkgelegenheid, sociologisch of pedagogisch perspectief mee laten denken ipv varen op enkel medische/epidemiologische expertise?

Een aantal zaken die niet/te mager geadresseerd worden:

- We hebben afgelopen periode geconstateerd dat 'veilig' in strijd kan zijn met 'gezond' waar het de ontwikkeling/het welbevinden van kinderen betreft. En dat dit ook geldt voor de mentale gezondheid van opvoeders en van steunfiguren van het gezin (denk aan opa's en oma's). Dit sluit aan bij wat we net besproken in het overleg: botsende perspectieven van veiligheid en welzijn, waarbij kans bestaat dat er een risicoreflex ontstaat bij opvoeders, jeugdhulporganisaties, scholen, kinderopvang etc. Waardoor 'het zekere voor het onzekere' wordt genomen m.b.t. de veilige afstand, maar hierin onvoldoende het effect op de ontwikkeling en welzijn van kinderen wordt meegewogen in de beslissing.
- Ook hebben we gezien dat de definitie van 'huishouden' botst met de hedendaagse samenlevingsvormen die we kennen (voor kinderen, denk aan: samengestelde gezinnen, deeltijd woonadressen, pleegzorg, rol van opa's en oma's etc). Daar is nu over opgenomen:

  gemeenschappelijke huishouding: personen die op één adres in de basisregistratie personen staan ingeschreven of die aannemelijk maken dat zij gezamenlijk een privaat huiselijk leven leiden of plegen te leiden;
  Dat vind ik voor kinderen in niet-traditioneel gezin/woonvorm best kwetsbaar.
- Vanuit kinderrechten bekeken vind ik dat er veel aandacht is voor veiligheid en gezondheid (en dan nog niet per se voor kinderen, maar vooral voor volwassenen/ouderen), maar bijvoorbeeld te weinig voor andere rechten als: familie, spelen, educatie, werk en participatie. Er mist m.i. een paragraaf over hoe de wet zich verhoudt tot alle kinderrechten.

Andere overpeinzingen:

- Besloten plaatsen en woningen (6.2 p.42) "Vanwege het belang van de volksgezondheid en de bestrijding van de epidemie acht de regering het noodzakelijk om aan gedragingen en activiteiten in of vanuit een woning die ernstige gevaren voor de onmiddellijke verspreiding van het virus met zich brengen een eind te kunnen maken. Voorbeelden die zich reeds hebben voorgedaan zijn de zogenoemde 'coronafeestjes' en ook pokertoernooien, waarbij aanwezigen nadrukkelijk geen acht slaan op de geldende adviezen en richtlijnen van het RIVM."
  - Ik vind persoonlijk dat door dit zo expliciet te noemen, in de bewoording 'coronafeestjes', je gelijk aan jongeren en jongvolwassenen denkt bij het overtreden van de regels, terwijl er ook voldoende voorbeelden zich hebben voorgedaan onder de 40+ bevolking, die hier nu niet geadresseerd worden of waar je door de keuze in bewoording niet gelijk aan denkt. Ik ben van mening dat er zo onnodig een negatief beeld wordt geschetst van de leeftijdsgroep jongeren en jongvolwassenen.
- Niet zozeer over de Wettekst zelf, maar de uitvoering en mogelijke effecten daarvan:
  - "Gemeenten kunnen met gebruik van hun autonome verordenende bevoegdheid aanvullend regels stellen voor zover die regels niet in strijd zijn met de bij of krachtens dit wetsvoorstel gestelde regels…' (8.1.1. p. 46). Als er grote verschillen tussen gemeenten ontstaan, kan dit verwarring opleveren bij de doelgroep jongeren en jongvolwassenen, met als eventueel gevolg het minder naleven van de regels.

- "Strafrechterlijke handhaving" (p.48).
  - Overtreding van de regels wordt strafbaar, als ik het goed begrijp. Het is me alleen niet duidelijk of het gaat om een overtreding (niet altijd aantekening strafblad) of een misdrijf (wel aantekening strafblad). Als we kijken naar perspectief jongeren, de leeftijdsfase en het leeftijdsadequate gedrag dat hier bij hoort, is het wel een grote consequentie met veel impact.

Aanvullingen:

- In de bespreking in de MvT van deze wet tov de grondrechten, zijn de rechten van het kind afwezig.
- Vraag: is het recht op het in gemeenschap uitoefenen van godsdienst en het recht om te demonstreren belangrijker dan het recht van kinderen op onderwijs/ontwikkeling?
- Er wordt namelijk in art. 58g (lid 2b en 2c) onder andere voor die groepen / gelegenheden een uitzondering gemaakt op het verbod 'zich in groepsverband op te houden'.
- In art 58f wordt wel een uitzondering gemaakt (op de regel van 1,5 meter) voor onder andere personen die werken in de kinderopvang, maar niet op school?
- In 58q (en r) wordt geregeld dat scholen en (kinderopvang) gesloten kunnen worden (zoals natuurlijk ook gebeurd is) maar er wordt nergens iets gezegd over dat het onderwijs dan toch doorgaat dmv thuisonderwijs.
- MvT (p.3): "Het onderhavige wetsvoorstel vormt een juridische basis voor een samenleving waarin de norm om een veilige afstand te houden (de 'anderhalvemeternorm') en hygiënenormen van groot belang zijn. In het wetsvoorstel is gekozen voor een flexibele inrichting, zodat de maatregelen kunnen meebewegen aan de hand van de actuele (wetenschappelijke) inzichten." Dus de 1,5 meter is de norm en dus de beheersing van het virus. De andere perspectieven (belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen, zoals nabijheid) maar ook economisch perspectief (voor toekomstbeeld jongeren bv) lijken uit beeld.

---

**Van:** (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>
**Verzonden:** vrijdag 29 mei 2020 12:14
**Aan:** (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @nji.nl>
**Onderwerp:** FW: REACTIES UITERLIJK 3 JUNI: Consultatie ontwerpwetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen covid-19

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Nederlands Jeugdinstituut

**Nederlands Jeugdinstituut**
Catharijnesingel 47
Postbus 19221
3501 DE Utrecht

**T** (030) (10)(2e) / 06 (10)(2e)
**E** (10)(2e) @nji.nl
www.nji.nl

Werkdagen (10)(2e)

(10)(2e)

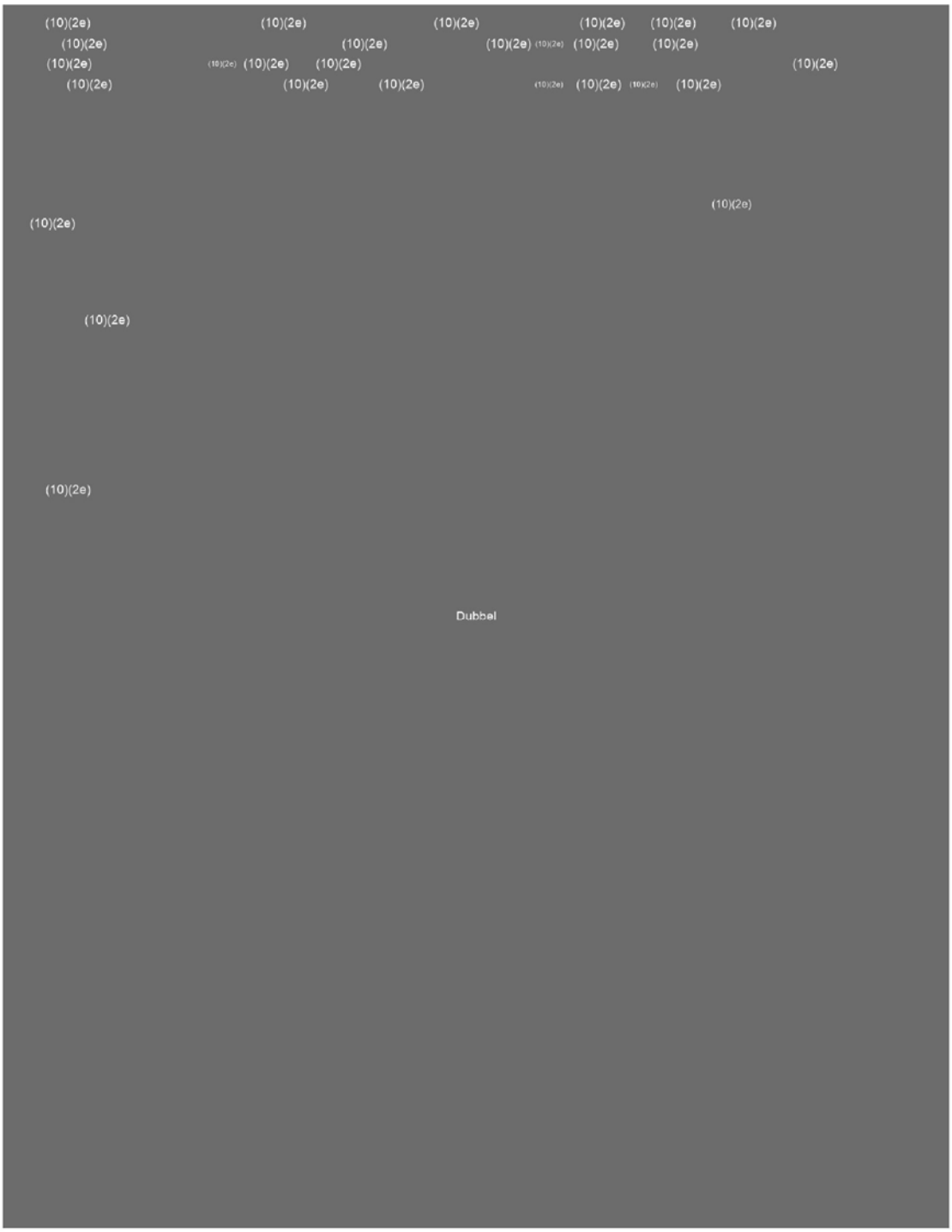
(10)(2e)
(10)(2e)
(10)(2e)